

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-15/07/DJ

Warszawa, dn. 24 września 2008 r.

DECYZJA Nr RWA-35/2008

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w toku którego zostało uprawdopodobnione, iż Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów polegające na:

1. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) nie zawierają postanowień dotyczących ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych oraz kanalizacyjnych w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
2. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń w zakresie określenia cyklu rozliczeń obowiązującego odbiorców, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie określają warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Odbiorcy usług, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
4. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które niezgodnie z treścią art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, uprawniają przedsiębiorcę do rozwiązania z odbiorcą umowy, bez zachowania okresu wypowiedzenia, z powodu nieuregulowania przez odbiorcę naliczonych opłat przez okres trzech miesięcy od daty

ich wymagalności, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

oraz po złożeniu przez Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji pismem z dnia 13 grudnia 2007 r. zobowiązania do zawierania nowych umów z odbiorcami usług wodociągowych i kanalizacyjnych według nowoopracowanych wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r., oraz do dokonania we wszystkich umowach zawartych dotychczas według kontrolowanych wzorów umów odpowiednich zmian w drodze aneksów stosownie do treści nowoopracowanych wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nakłada się na Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji **obowiązek wykonania tego zobowiązania, przy czym termin zakończenia procesu aneksowania wszystkich dotychczas zawartych umów określa się na dzień 31 grudnia 2008 r.**

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939),

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. **nakłada się** na Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji **obowiązek złożenia** do dnia 10 listopada 2008 r. **sprawozdania** o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, które ma zawierać:

- informację dotyczącą liczby umów, których treść została zmieniona do dnia 31 października 2008 r., stosownie do wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,

- informację dotyczącą liczby umów, których treść nie została zmieniona do dnia 31 października 2008 r., stosownie do wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,

- informację dotyczącą liczby nowych umów, zawartych do dnia 31 października 2008 r., na podstawie wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.

2. **nakłada się** na Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji **obowiązek złożenia** do dnia 10 stycznia 2009 r. **sprawozdania** o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, które ma zawierać:

- informację dotyczącą liczby umów, których treść została zmieniona do dnia 31 grudnia 2008 r., stosownie do wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,

- informację dotyczącą liczby nowych umów, zawartych do dnia 31 grudnia 2008 r., na podstawie wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Warszawie przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. RWA-40-16/06/PB), mające na celu badanie zasad dostawy wody lub odprowadzania ścieków stosowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne wobec konsumentów - indywidualnych odbiorców usług wodociągowo – kanalizacyjnych w miejscowościach na terenie województwa mazowieckiego.

Konieczność wszczęcia przedmiotowego postępowania uzasadniona była uzyskanymi informacjami, z których wynikało, iż w związku ze świadczeniem tych usług, możliwe są naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji konsumentów, jak również przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także Prezesem UOKiK lub Prezesem Urzędu) wystąpił m.in. do Miasta Sulejówek – Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji (dalej także jako: Miasto lub przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne lub przedsiębiorstwo) o przesłanie wszelkich wzorców umownych stosowanych w obrocie z odbiorcami usług. W odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu Miasto przesłało wzór *Umowy na dostawę wody*, wzór *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* oraz *Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku* stanowiący załącznik do uchwały Rady Miasta Sulejówek nr 260/XLIX/05 z dnia 19 grudnia 2005 roku (dalej także jako: *Regulamin*).

Analiza dokumentów i informacji zebranych w toku postępowania wyjaśniającego dała podstawę do przyjęcia, iż mogło nastąpić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), wobec czego wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem stosowania przez Miasto praktyk naruszających zbiorowe interesy stało się konieczne i uzasadnione.

Z uwagi na powyższe, Prezes Urzędu postanowieniem z dnia 19 września 2007 r. wszczął z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez Miasto Sulejówek – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) nie zawierają postanowień dotyczących ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych oraz kanalizacyjnych w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
2. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń w zakresie określenia cyklu rozliczeń obowiązującego odbiorców, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie określają warunków usuwania awarii przyłączy wodociagowych lub kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Odbiorcy usług, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

4. stosowaniu wzorców umownych *Umowa na dostawę wody* i *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które niezgodnie z treścią art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, uprawniają przedsiębiorcę do rozwiązania z odbiorcą umowy, bez zachowania okresu wypowiedzenia, z powodu nieuregulowania przez odbiorcę naliczonych opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności, co może stanowić praktykę określoną w art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Miasto w piśmie z dnia 8 października 2007 r. poinformowało, iż z uwagi na zgłoszone przez Prezesa Urzędu wątpliwości i zastrzeżenia do treści zawieranych z odbiorcami umów na dostawę wody i umów na odprowadzanie ścieków, wprowadzi stosowne zmiany do wykorzystywanych wzorców umownych.

Jednocześnie Miasto ustosunkowało się do stawianych mu zarzutów, podnosząc, co następuje:

Miasto wskazało, iż § 1 *Umowy na dostawę wody*, jak i § 1 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* stanowią, iż Usługodawca świadczy usługi dostarczania wody i odprowadzania ścieków na warunkach określonych ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.) oraz na warunkach obowiązującego *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*. W § 20 ust. 2 *Umowy na dostawę wody* i oraz § 20 ust. 2 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* zawarte zostało oświadczenie, że usługobiorca zapoznał się z *Regulaminem* obowiązującym na terenie Miasta Sulejówek. Skoro zatem strony umowy powołują się w treści umowy na zapisy *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*, przeto nie jest konieczne powtarzanie zapisów *Regulaminu* do indywidualnych umów z odbiorcami.

Odnosząc się do zawartego w pkt I. 1 sentencji decyzji zarzutu braku określenia w *Umowie na dostawę wody* informacji o wymaganym ciśnieniu wody i jakościowych wymaganiach, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, Miasto podniosło, że zapisy *Regulaminu* i *Umowy na dostawę wody* wskazują łącznie, iż:

- ciśnienie dostarczanej wody ma wynosić co najmniej 0,2 mPa (§ 3 *Regulaminu*),
- woda musi odpowiadać jakościowo parametrom jednoznacznie określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia, przy czym jest ona systematycznie badana przez przedsiębiorstwo, jak i sanepid, a wyniki tych badań są dostępne w siedzibie przedsiębiorstwa, w Urzędzie Miasta oraz na stronach internetowych przedsiębiorstwa (§ 4 *Umowy na dostawę wody*, § 3 i 42 ust. 1 *Regulaminu*) oraz że
- ilość wody jest zgodna z wydanymi Warunkami Technicznymi, o jakich mowa w § 4 ust. 2 lit. a *Umowy na dostawę wody*.

Odnosząc się natomiast do zawartego w pkt I. 1 sentencji decyzji zarzutu braku określenia w *Umowie na odbiór ścieków komunalnych* informacji o maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków, Miasto wskazało, że zapisy *Regulaminu* i *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* określają, iż:

- Usługodawca zobowiązany jest do zapewnienia przepustowości urządzeń kanalizacyjnych, ciągłości i niezawodności odprowadzanych ścieków oraz utrzymywania urządzeń w pełnej sprawności eksploatacyjnej (§ 4 ust. 1 i 3 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* i § 4 ust. 1 lit. b i d *Regulaminu*),
- jakość usług kanalizacyjnych związana jest z dostarczaniem do kanalizacji wyłącznie ścieków bytowo – gospodarczych (§ 3 ust. 3 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych*),
- rodzaj odpadów i substancji zakazanych do wprowadzania do sieci kanalizacyjnej został uszczegółowiony w § 5 ust. 10 *Regulaminu*.

W ocenie Miasta, stosowane przez nie wzorce umowne wraz z zapisami *Regulaminu* informują odbiorców o ilości i jakości świadczonych usług, gdyż zobowiązują przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne do dostawy wody i odbioru ścieków w pełnym zakresie możliwości technicznych przyłączy wykonanych na uzgodnionych między stronami warunkach technicznych.

Odnośnie do zarzutu sformułowanego punkcie I. 2 sentencji niniejszej decyzji, Miasto oświadczyło, iż sposób rozliczania za świadczone usługi jest zgodny z § 21 *Regulaminu*, tzn. jest nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż sześć miesięcy. W przypadku dużych odbiorców przedsiębiorstwo rozlicza się w cyklu miesięcznym, w przypadku natomiast odbiorców indywidualnych w cyklu dwumiesięcznym. Miasto podkreśliło, iż w uwagi na specyfikę świadczonych usług, szczupłość kadry i możliwości techniczne, nie jest możliwe jednoznaczne określenie terminów rozliczeń, a tym samym dokładnego okresu obrachunkowego. Stąd też szczegółowe informacje odnośnie do terminów odczytów i rozliczeń przekazywane są odbiorcom indywidualnym wraz z fakturami.

Ustosunkowując się do zarzutu braku uregulowania w *Umowie na dostawę wody* i *Umowie na odbiór ścieków komunalnych* warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług (pkt I.3 sentencji decyzji), Miasto poinformowało, że nie ma zdolności do realizacji inwestycji oraz usuwania awarii na sieciach i przyłączach wodociągowo – kanalizacyjnych siłami własnymi. Przedsiębiorstwo nie ma ani obowiązku prawnego, ani faktycznych możliwości do usuwania awarii czy napraw przewodów wodociągowo – kanalizacyjnych, których utrzymanie należy do właścicieli posesji. Przedsiębiorstwo jedynie pośredniczy przy ustalaniu warunków usuwania awarii przez innego wykonawcę. Z uwagi jednak na różnorodność i specyfikę awarii warunki ich usuwania są różne, muszą być zatem każdorazowo uzgadniane indywidualnie. Zdaniem strony postępowania, taki stan rzeczy odpowiada m.in. postanowieniu § 8 ust. 1 *Regulaminu*.

Odnośnie do zarzutu zawarcia w *Umowie na dostawę wody* i *Umowie na odbiór ścieków komunalnych* regulacji niezgodnej z art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (pkt I.4 sentencji decyzji), Miasto poinformowało, iż kwestionowane zapisy dotyczą zerwania umowy z winy odbiorcy, przy czym takie zerwanie umowy nie jest jednoznaczne z odcięciem dostaw wody czy wstrzymaniem odbioru ścieków. Procedurę odcięcia wody reguluje § 15 *Umowy na dostawę wody*, zaś procedurę zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego § 15 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych*. Jednocześnie Miasto podkreśliło, że mimo iż było wielokrotnie zmuszane do wstrzymywania dostaw wody i odbioru ścieków, to nigdy nie zrywało umowy tj. nie korzystało z zapisów kwestionowanych w toku niniejszego postępowania.

W piśmie z dnia 13 grudnia 2007 r. Miasto poinformowało, iż zobowiązuje się do przedstawiania nowym odbiorcom usług wodociągowo – kanalizacyjnych projektów umów na dostawę wody i odbiór ścieków komunalnych zawierających zmiany postulowane

przez Prezesa Urzędu oraz do odpowiedniego aneksowania wszystkich dotychczas zawartych umów z odbiorcami.

Projekt nowej *Umowy na dostawę wody* oraz projekt nowej *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* Miasto przekazało w załączeniu do pisma z dnia 26 lutego 2008 r.

Pismem z dnia 22 lipca 2008 r. strona postępowania została zawiadomiona o zamknięciu postępowania dowodowego oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie Urzędu, z którego to uprawnienia strona skorzystała w dniu 13 sierpnia 2008.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji jest zakładem budżetowym utworzonym uchwałą Rady Miejskiej w Sulejówku z dnia 18 lipca 1996 r. nr 202/XXVII/96 w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania komunalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Mieście Sulejówek. Działa w oparciu o Statut z dnia 2 czerwca 2003 r. przyjęty uchwałą Rady Miasta Sulejówek nr 48/VII/03.

Stosownie do § 4 Statutu, Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji realizuje swoje zadania m.in. poprzez prowadzenie działalności eksploatacyjnej obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych wraz z sieciami, produkcję wody pitnej oraz odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków z zachowaniem uwarunkowań technologicznych i zasad podanych w dokumentacji techniczno-ruchowej eksploatowanych obiektów, wykonywanie usług w zakresie rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz przyłączy i przykanalików, świadczenie usług w zakresie eksploatacji sieci oraz obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych oraz zawieranie umów i prowadzenie rozliczeń finansowych z odbiorcami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Na obszarze działania tego przedsiębiorstwa obowiązuje – jako akt prawa miejscowego – *Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku* przyjęty uchwałą nr 260/XLIX/05 z dnia 19 grudnia 2005.

Przy zawieraniu z odbiorcami usług umów na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne posługuje się wzorem *Umowy na dostawę wody* i wzorem *Umowy na odbiór ścieków komunalnych*. Na dzień 8 października 2007 r. według kontrolowanego przez Prezesa UOKiK wzoru *Umowy na dostawę wody* Miasto zawarło 2400 umów, zaś według wzoru *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* 1025 umów.

Zarzuty postawione Miastu dotyczą:

1. braku zawarcia w ww. wzorcach postanowień odnoszących się do ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych oraz kanalizacyjnych w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody oraz jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków,
2. braku zamieszczenia w ww. wzorcach umownych informacji o sposobie i terminie wzajemnych rozliczeń w zakresie określenia cyklu rozliczeń obowiązującego odbiorców,
3. braku zawarcia w ww. wzorcach regulacji określającej warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług,
4. zawarcia w ww. wzorcach postanowień, zgodnie z którymi przedsiębiorstwo uprawnione jest do rozwiązania z odbiorcą umowy, bez zachowania okresu wypowiedzenia, z powodu

nieuregulowania przez odbiorcę naliczonych opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności.

W toku postępowania Miasto przekazało nowo opracowany wzór *Umowy na dostawę wody* i wzór *Umowy na odbiór ścieków komunalnych*, których analiza pozwoliła na następujące ustalenia:

Stosownie do **pierwszego** zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie wzorców umownych, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych oraz kanalizacyjnych, ww. wzory umów zostały uzupełnione o następujące informacje:

1. W *Umowie na dostawę wody* wskazano, iż „do obowiązków Usługodawcy należy zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości uzgodnionej z Usługobiorcą we Wniosku o wydanie warunków technicznych na przyłącze wodociągowe, to jestm³/mc i pod odpowiednim ciśnieniem nie niższym niż 0,2 mPa, mierzonym za wodomierzem głównym w kierunku instalacji wewnętrznej oraz dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody odpowiadającej wymogom określonym przez Ministra Zdrowia w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2007 nr 61, poz. 417 ze zm.) tj. żelazo – 0,2 mg/l, mangan – 0,05 mg/l, zapach – akceptowalny, smak – akceptowalny.” (§ 4 ust. 1),
2. W *Umowie na odbiór ścieków komunalnych* wskazano natomiast, że „do obowiązków Usługodawcy należy zapewnienie zdolności posiadanych urządzeń kanalizacyjnych do odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, w ilości określonej przez Usługobiorcę we Wniosku o wydanie warunków technicznych na przyłącze kanalizacyjne to jestm³/mc, o stanie i składzie określonym w załączniku do Umowy.” (§ 4 ust. 1). Ponadto, do umowy tej wprowadzono *Załącznik*, określający w formie tabeli poziom dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w ściekach wprowadzanych do miejskich urządzeń kanalizacji sanitarnej oraz spis substancji, których wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych jest zabronione.

Stosownie do **drugiego** zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie wzorców umownych, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących sposobu i terminu wzajemnych rozliczeń w zakresie określenia cyklu rozliczeń obowiązującego odbiorców, ww. wzory uzupełnione zostały o zapisy określające długość okresu obrachunkowego. Do § 8 ust. 2 *Umowy na dostawę wody* i § 9 ust. 2 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* wprowadzono postanowienie, zgodnie z którym „w przypadku wystawiania faktur zaliczkowych weryfikacja tych faktur następuje na podstawie wskazań wodomierzy (...) odczytywanych przez Inkasentów w listopadzie lub grudniu każdego roku”. Jednocześnie zmianie uległa treść § 21 *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu „Długość okresu obrachunkowego określa umowa, przy czym jest to okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż dwanaście miesięcy”.

Stosownie do **trzeciego** zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie wzorców umownych, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają

postanowień dotyczących warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług, ww. wzory uzupełnione zostały o zapisy określające tryb zgłaszania awarii przez odbiorców oraz tryb ich usuwania. Do § 4 ust. 3 *Umowy na dostawę wody* oraz § 4 ust. 3 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* wprowadzono postanowienie o treści: „*Warunki usuwania awarii przyłącza wodociągowego/kanalizacyjnego będącego w posiadaniu Usługobiorcy są następujące: a) Usługobiorca jest zobowiązany natychmiast powiadomić Usługodawcę telefonicznie (tel. 022 783-35-00 czynny całodobowo) lub osobiście w sekretariacie MZWiK o awarii i o sposobie usunięcia tej awarii, b) w przypadku awarii przyłącza będącego w posiadaniu Usługobiorcy, której nie może usunąć Usługobiorca samodzielnie, Usługodawca po rozpoznaniu przyczyn usuwa awarię działając w zastępstwie Usługobiorcy, najpóźniej w terminie 3 dni od zgłoszenia awarii, c) usunięcie awarii przez Usługodawcę następuje na koszt Usługobiorcy*”.

Stosownie do **czwartego** zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie wzorców umownych, które niezgodnie z treścią art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, uprawniają przedsiębiorcę do rozwiązania z odbiorcą umowy, bez zachowania okresu wypowiedzenia, z powodu nieuregulowania przez odbiorcę naliczonych opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności, z ww. wzorów umownych usunięto kwestionowane postanowienia.

Analiza zmian dokonanych przez Miasto wykazała, iż nowe wzory umowy spełniają standardy określone w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przepisach wykonawczych na jej podstawie wydanych oraz *Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*, a tym samym ich stosowanie nie zagraża zbiorowemu interesowi konsumentów.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK zważył, co następuje:

I. Uprawdopodobnienie stosowania praktyk, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Przepis art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż *jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań*.

W związku z powyższym, dla zastosowania art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zachodzi w przedmiotowej sprawie konieczność uprawdopodobnienia naruszenia przez Miasto przepisu art. 24 ww. ustawy.

Zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów*, przez które stosownie do definicji zawartej w ust. 2 tego przepisu rozumie się *godzące w zbiorowe interesy konsumentów bezprawne działania przedsiębiorcy*. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców. Same przepisy ustawy o ochronie

konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. (por. J. Szwaja (red.): Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s. 117-118). Prezes Urzędu oceniając zachowanie Przedsiębiorcy pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Zgodnie z art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483) *źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego.*

Jak wyżej wspomniano, art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów definiuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jako godzące w nie bezprawne zachowanie przedsiębiorcy. Przepis ten zawiera także przykładowe wyliczenie zachowań przedsiębiorców uważanych za naruszające zbiorowe interesów konsumentów. W otwartym katalogu zakazanych praktyk ustawodawca umieścił (1) stosowanie postanowień wzorów umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, (2) naruszenie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, (3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie trzech przesłanek, mianowicie zaistnieć musi - po pierwsze - działanie przedsiębiorcy, które - po drugie - jest bezprawne i - po trzecie - narusza zbiorowe interesy konsumentów.

1. Przedsiębiorca

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pod pojęciem „przedsiębiorcy” należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także: a) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, b) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, c) osobę fizyczną, która posiada kontrolę, w rozumieniu pkt 4, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, d) związek przedsiębiorców w rozumieniu pkt 2 – na potrzeby przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 ze zm.), pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonującą we własnym imieniu

działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 ww. ustawy). Właściwa dla przedsiębiorcy działalność gospodarcza to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Gmina, w tym także gmina posiadająca status miasta, jest jednostką samorządu terytorialnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.), posiadającą osobowość prawną. Do zadań własnych gminy należy w szczególności zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty wynikających z art. 7 tej ustawy, w tym m.in. z zakresu wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji (art. 7 ust. 1 pkt 3).

Miasto Sulejówek świadczy te usługi poprzez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji – nieposiadającą odrębnej osobowości prawnej jednostkę organizacyjną działającą w formie zakładu budżetowego utworzonego na podstawie uchwały Rady Miasta Sulejówek nr 202/XXVII/96 z dnia 18 lipca 1996 r. Zgodnie ze Statutem Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku, celem działalności tego Zakładu jest zapewnienie właściwego funkcjonowania komunalnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Mieście Sulejówek.

Ponieważ zadania własne gminy są traktowane jako zadania o charakterze użyteczności publicznej, należy przyjąć, iż wskazana powyżej działalność Miasta Sulejówek w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odbioru ścieków polega na świadczeniu usług o charakterze użyteczności publicznej.

W tym stanie rzeczy nie ulega wątpliwości, iż Miasto Sulejówek posiada przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu cytowanego wyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przy wykonywaniu za pośrednictwem swojej jednostki organizacyjnej (Zakładu) opisanego wyżej działalności Miasto podlega zatem rygorom ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a więc jego działania podlegają ocenie w aspekcie zakazów stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

2. Uprawdopodobnienie bezprawności działania

Podstawą świadczenia usług w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków jest umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Stosowanie do treści art. 353¹ Kodeksu cywilnego, strony zawierające umowę mogą ułożyć swój stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (zasada swobody umów). Takim rodzajem ustawowego ograniczenia zasady swobody umów jest bezwzględnie wiążące uregulowanie treści stosunku prawnego w ustawie. Ustawodawca określa wówczas sam treść stosunku umownego, zaś strony pozbawione są możliwość samowolnej jego zmiany. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku umów o dostarczanie wody i odprowadzaniu ścieków, zawieranych w oparciu o przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Artykuł 6 ust. 3 przywołanej ustawy określa bowiem niezbędne elementy umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzania ścieków. Stosownie do treści art. 6 ust. 3 tej ustawy umowa ta powinna zawierać w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych,
- 2) sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń,
- 3) praw i obowiązków stron umowy,
- 3a) warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu odbiorcy usług,
- 4) procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych oraz urządzeń kanalizacyjnych,

- 5) ustaleń zawartych w zezwoleniu na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
- 6) okresu obowiązywania umowy oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia.

Do zawarcia umowy między przedsiębiorstwem wodociągowo – kanalizacyjnym a odbiorcą dochodzi poprzez zaakceptowanie przez konsumenta warunków umowy przedstawionych mu przez przedsiębiorstwo w formie wzorca umownego. Stosowane przez stronę niniejszego postępowania wzorce umowne nie spełniają ustawowych wymogów co do treści umowy, co stało się podstawą omówionych poniżej zarzutów.

Należy w tym miejscu podkreślić, że podnoszona przez Miasto okoliczność, iż w treści tych umów znajdują się stosowne odwołania do zapisów *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*, jak również fakt, iż w umowach tych zawarte są oświadczenia, iż odbiorca zapoznał się z tym *Regulaminem*, nie podważają słuszności postawionych Miastu zarzutów. *Regulamin* ten nie jest bowiem każdorazowo dołączany do umów zawieranych z odbiorcami, nie stanowi zatem ich integralnych części. Regulamin zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, będąc aktem prawa miejscowego, obowiązuje powszechnie na terenie działania organów, które go ustanowiły – w tym przypadku na terenie Miasta Sulejówek. Regulacje w nim zawarte są bezwzględnie wiążące dla stron umowy o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Z uwagi jednak na fakt, iż ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w art. 6 ust. 3 precyzuje wymagania co do treści umów, nie jest wystarczające uregulowanie tych kwestii wyłącznie w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, tzn. w *Regulaminie*.

Zarzut 1: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy

Analiza postanowień wzorców umownych doprowadziła do postawienia Miastu zarzutu naruszania zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie wzorca umownego *Umowa na dostawę wody* oraz wzorca *Umowa na odbiór ścieków komunalnych*, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków.

Przepis art. 6 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy zobowiązuje do określenia w umowie ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych oraz warunków ich świadczenia.

We wskazanym przedmiocie *Umowa na dostawę wody* zawiera jedynie w § 4 ust. 1 postanowienie, zgodnie z którym „do obowiązków Usługodawcy należy zapewnienie zdolności posiadanych (będących w jego zarządzie) urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnienie należytej jakości dostarczanej wody odpowiadającej wymogom określonym przez Ministra Zdrowia”, *Umowa na odbiór ścieków komunalnych* w postanowieniu § 4 ust. 1 zawiera natomiast wskazanie, iż „do obowiązków Usługodawcy należy zapewnienie zdolności posiadanych (będących w jego zarządzie) urządzeń kanalizacyjnych do odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny”.

Wzorce umowne stosowane przez Miasto nie zawierają postanowień określających ilość i jakość świadczonych usług w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez

ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków. Zważyć przy tym należy, że wymogu określenia jakości usług nie spełnia samo zawarte w umowie odesłanie do przepisów określających wymogi jakościowe dostarczanej wody. Brak w umowie postanowień poświęconych kwestii ilości i jakości usług pozostawia Odbiorcę usług w niewiedzy m.in. co do wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków.

Mając powyższe na względzie, za uprawdopodobnione należy uznać, iż niezamieszczenie w umowach postanowień dotyczących ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych i kanalizacyjnych w zakresie określenia wymaganego ciśnienia wody, jakościowych wymagań, jakim winna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz maksymalnej ilości i dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń dostarczanych ścieków jest bezprawne .

Zarzut 2: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy

Kolejny z postawionych Miastu zarzutów dotyczy stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez stosowanie wzorców umownych, które wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie zawierają postanowień dotyczących sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń w zakresie określenia cyklu obrachunkowego obowiązującego odbiorców.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy umowa powinna określać sposób i termin wzajemnych rozliczeń. Uregulowanie okresów rozliczeniowych jest ważnym elementem ukształtowania sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń, a brak tej regulacji stanowi, zdaniem Prezesa Urzędu, naruszenie ustawowego obowiązku określenia w umowie tej kwestii. Ponadto niezawarcie w umowach przedmiotowych postanowień może stanowić naruszenie § 21 *Regulaminu*, który wskazuje wprost, iż określenie długości okresu obrachunkowego winno nastąpić w umowie, przy czym okres ten nie powinien być krótszy niż miesiąc i dłuższy niż sześć miesięcy.

Brak przedmiotowej regulacji w umowach uprawdopodobnia zasadność zarzutu bezprawności.

Zważyć w tym miejscu należy, iż dla oceny zachowania Miasta nie ma znaczenia – podnoszona przez nie argumentacja – iż stosowany przez nie sposób rozliczania za świadczone usługi jest zgodny z przepisami *Regulaminu*, bowiem następuje w okresie rozliczeniowym nie krótszym niż miesiąc i nie dłuższym niż sześć miesięcy. Przedmiotem stawianego Miastu zarzutu nie jest bowiem naruszanie obowiązującego okresu obrachunkowego, ale fakt jego nieokreślenia w treści umów zawieranych z odbiorcami.

Zarzut 3: naruszenie art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy

W ocenie Prezesa Urzędu, uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów zachodzi również w związku z nieokreśleniem w umowach, wbrew dyspozycji art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, warunków usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Odbiorcy usług.

W myśl art. 6 ust. 3 pkt 3a ww. ustawy umowa powinna określać warunki usuwania awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych będących w posiadaniu Odbiorcy usług. Z analizy postanowień umownych wynika, iż taka regulacja nie znalazła się w *Umowie na dostawę wody* ani w *Umowie na odbiór ścieków komunalnych*. Wzorce

zobowiązują wprawdzie Odbiorcę usług do utrzymania właściwego stanu technicznego należących do niego instalacji i urządzeń, ale wymagane przez art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy określenie warunków usuwania awarii nie stało się przedmiotem regulacji umownych. Brak uregulowania powyższej kwestii w *Umowie na dostawę wody* i *Umowie na odbiór ścieków komunalnych* w sposób ewidentny stoi w sprzeczności z nakazem ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, jak również § 8 ust. 1 *Regulaminu*, który wskazuje, iż umowa winna określać szczegółowe obowiązki stron, w tym zasady utrzymania przyłączy oraz warunki usuwania ich awarii.

W związku z powyższym za uprawdopodobnione uznać należy twierdzenie, iż Miasto nie regulując powyższej kwestii w umowach naruszyło dyspozycję art. 6 ust. 3 pkt 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, a zatem, że jego działanie ma charakter bezprawny.

Takiej oceny działania Miasta nie zmienia wskazana przez nie okoliczność, iż nie ma ono możliwości technicznych, by we własnym zakresie dokonywać usuwania stwierdzonych awarii przyłączy wodociągowych lub przyłączy kanalizacyjnych, będących w posiadaniu odbiorcy usług. Umowy zawierane z odbiorcami winny określać warunki usuwania awarii, bez względu na to, czy przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne przewiduje ich usuwanie we własnym zakresie, czy też wykorzystując do tego celu usługi innych podmiotów.

Zarzut 4: naruszenie art. 8 ustawy

Podstawą czwartego postawionego Miastu zarzutu było zamieszczenie w treści *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych* regulacji niezgodnych z dyspozycją art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W § 18 ust. 3 *Umowy na dostawę wody*, jak również w § 18 ust. 3 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* Miasto zamieściło bowiem postanowienie, zgodnie z którym „*Nie wniesienie naliczonych opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności powoduje zerwanie umowy ze skutkiem natychmiastowym z winy Usługobiorcy ze wszystkimi skutkami prawnymi*”. A zatem, w przypadku zaistnienia przesłanki przewidzianej w tym postanowieniu, tj. niewniesienia wymagalnych opłat przez okres trzech miesięcy, przedsiębiorca uprawniony jest do rozwiązania z odbiorcą umowy o zaopatrzenie w wodę, jak również umowy o odprowadzanie ścieków w trybie natychmiastowym tj. bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Zastrzeżenie sobie przez Miasto takiego uprawnienia – w ocenie Prezesa UOKiK - pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Ustawa ta wprawdzie nie odnosi się bezpośrednio do kwestii rozwiązania umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, przewidując jedynie w art. 6 ust. 3 pkt. 6 ww. ustawy konieczność umieszczenia w umowie o dostawę wody i odprowadzanie ścieków postanowień dotyczących „odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia”. Art. 8 ust. 1 określa jednak zamknięty¹ katalog przypadków, w których przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne. Do tych przypadków zaliczono sytuacje, w których:

¹ B. Rakoczy: Charakterystyka umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, Radca Prawny nr 4/2005, s. 94 i nast.

- 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;
- 2) odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrotowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty;
- 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;
- 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

Mając na względzie charakter rozpatrywanych usług (które powinny być świadczone powszechnie i w sposób ciągły) oraz cele ustawy (która ma m.in. chronić interes odbiorców usług), powyższe uregulowanie należy rozumieć jako ograniczenie prawa przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego do wypowiedzenia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków w każdym momencie. Tak też zostały one zinterpretowane w literaturze przedmiotu².

W świetle tej argumentacji usługodawca działa bezprawnie, jeżeli w umowach z konsumentami o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków przewiduje – dla stanów faktycznych wymienionych w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – postanowienia mniej względne dla konsumenta niż to wynika z ww. przepisu.

Taka sytuacja zachodzi w rozpatrywanym przypadku. Zgodnie z ustawą, w sytuacji pozostawania przez odbiorcę w zwłocę w uiszczaniu opłat za usługi wodociągowe – kanalizacyjne, ustawodawca przewidział uprawnienie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego do odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego. W świetle ustawy uprawnienie to powstaje jednak dopiero wówczas, gdy odbiorca usług nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrotowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty (art. 8 ust. 1 pkt 2). Przepis ten uzależnia też możliwość zastosowania sankcji z tytułu nieterminowego regulowania należności za usługi od uprzedniego upomnienia konsumenta w sprawie uregulowania zaległej opłaty. Miasto sankcjonuje natomiast działanie odbiorcy polegające na niewniesieniu opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności (która to przesłanka w określonych okolicznościach może być bardziej restrykcyjna dla odbiorcy niż przesłanka przewidziana przez ustawodawcę), co więcej, przewiduje w takiej sytuacji rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym a nie samo wstrzymanie świadczenia usług.

Jednocześnie zważyć należy, iż art. 8 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne, które odcięło dostawę wody z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest obowiązane do równoczesnego udostępnienia zastępczego punktu poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i poinformowania o możliwościach korzystania z tego punktu. Ponadto, stosownie do treści ust. 3 tego artykułu, przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne o zamiarze odcięcia dostawy lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego oraz o miejscach i sposobie udostępniania zastępczych punktów poboru wody zawiadamia powiatowego inspektora sanitarnego, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz odbiorcę usług co najmniej na 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego. A zatem, w przypadku wstrzymywania świadczenia usług art. 8 ustawy o zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nakłada na przedsiębiorcę określone obowiązki. Zgodnie z przywołanym przepisem ustawy, odcięcie dostaw wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego z powodu zaległości w uiszczaniu

² Por. B. Rakoczy: Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, Warszawa 2007, s. 199.

opłat może nastąpić pod warunkiem: 1) wystosowania do odbiorcy upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty, 2) nieuiszczenia przez odbiorcę należności za pełne dwa okresy obrachunkowe następujące po dniu otrzymania ww. upomnienia, 3) dokonania przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne zawiadomienia o zamiarze odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego odbiorcy usług oraz innych podmiotów wskazanych w ustawie (powiatowego inspektora sanitarnego, wójta, burmistrza, prezydenta miasta) na co najmniej 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, 4) udostępnienia zastępczego punktu poboru wody przeznaczonego do spożycia przez ludzi i poinformowania o możliwościach korzystania z tego punktu.

Przewidziana przez Miasto sankcja za niewniesienie przez odbiorcę opłat przez okres trzech miesięcy od daty ich wymagalności, polegająca na rozwiązaniu z odbiorcą umowy ze skutkiem natychmiastowym, nie uwzględnia obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Tym samym działanie Miasta, polegające na tym, że w sytuacjach, które stosownie do art. 8 ww. ustawy mogłyby ewentualnie uzasadniać, przy zachowaniu określonych w tym przepisie warunków, odcięcie dostaw wody czy wstrzymanie odbioru ścieków od odbiorcy, dokonuje natychmiastowego rozwiązania umowy z odbiorcą bez potrzeby wypełniania obowiązków wskazanych w art. 8 tej ustawy, ma charakter bezprawny.

Sankcji w postaci uprawnienia przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego do wstrzymania świadczenia usług w żaden sposób nie można utożsamiać z przyznaniem mu alternatywnego uprawnienia do rozwiązania – w tych samych okolicznościach – umowy z odbiorcą. Każda z tych sankcji ma bowiem inne skutki dla konsumenta. Sankcja wskazana w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy powoduje czasowe wstrzymanie świadczenia usług wodociągowych i kanalizacyjnych. Natomiast rozwiązanie umowy rodzi dla odbiorcy dodatkowe, poza samym faktem niemożności korzystania z tych usług, uciążliwości. Odbiorca usług ponownie wystąpić musi bowiem z wnioskiem o zawarcie umowy i dopełnić związanych z zawarciem umowy formalności.

Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne ma prawo rozwiązać umowy z odbiorcą. Odmienne stanowisko przeczyłoby treści art. 6 ust. 3 ww. ustawy, który wśród postanowień, które powinna zawierać umowa o dostawę wody i odprowadzanie ścieków *expressis verbis* wymienia także postanowienia dotyczące „odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia” (pkt 6). Okoliczności uprawniające do wypowiedzenia umowy nie mogą jednak być następstwem naruszenia dowolnego warunku umowy przez odbiorcę. Zgodzić należy się z poglądem wyrażonym w doktrynie, że skoro „w wymienionych enumeratywnie [w art. 8 ust. 1 ustawy] przypadkach przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć wodę lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, to też (...) w tych samych przypadkach można umowę wypowiedzieć”³.

Zarazem należy przyjąć, że stosowanie sankcji rozwiązania umowy nie może modyfikować skutków naruszenia warunków umowy przez odbiorcę, z którym ustawodawca wiąże inną sankcję. Odnosi się to do przypadków określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Sankcja w postaci rozwiązania umowy nie powinna (co ma miejsce w przedmiotowej sprawie) być stosowana

³ B. Rakoczy: Charakterystyka umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, Radca Prawny nr 4/2005, s. 94 i n. Por. również: G. Gałabuda: Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, Zielona Góra 2003, s. 35, w świetle którego przypadki, w których przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, określa art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

równoległe z sankcją ustawową (przewidzianą w art. 8 ust. 1 ustawy), tylko ewentualnie po uprzednim odcięciu wody lub zamknięciu przyłącza kanalizacyjnego, gdy sankcja ta okaże się nieskuteczna. W ww. przepisie nieprzypadkowo zostało przewidziane uprawnienie usługodawcy do czasowego ograniczenia odbiorcy dostępu do usług, nie zaś do ostatecznego rozwiązania z nim umowy. Należy to odczytywać przez pryzmat celów tej ustawy i charakteru usług wodociągowo – kanalizacyjnych. Usługi te mają charakter usług użyteczności publicznej, co oznacza, że powinny być one świadczone w sposób powszechny i ciągły, a każdy odbiorca powinien mieć zapewniony wolny dostęp do tych usług, o ile spełnia określone w przepisach prawa wymagania. Art. 8 ust. 1 ustawy ma zapewnić, by we wskazanych w nim przypadkach odbiorca miał tylko czasowo ograniczony dostęp do usług użyteczności publicznej. Bardziej dla niego uciążliwa sankcja rozwiązania umowy mogłaby natomiast być stosowana dopiero w przypadku, gdy odcięcie dostawy wody lub zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego okaże się nieskuteczne. Natomiast równoległe zastosowanie obu tych sankcji *de facto* prowadziłyby do skutku odmiennego, niż przewidziany przez ustawodawcę.

Odnosząc powyższy wywód do rozpatrywanej sprawy należy stwierdzić, że skoro w przypadku gdy odbiorca nie uiszczył należności za pełne dwa okresy obrotowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty ustawodawca uprawnił przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do odjęcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego (art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy), to w przypadku zaistnienia takiej okoliczności przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne nie może równocześnie stosować dalej idącej sankcji rozwiązania umowy.

Zdaniem Prezesa Urzędu, bez znaczenia pozostaje również oświadczenie Miasta, że dotychczas faktycznie nie korzystało z uprawnienia do rozwiązania umowy z odbiorcą w trybie natychmiastowym. Należy zwrócić bowiem uwagę, iż to, że taki przypadek dotychczas nie miał miejsca nie oznacza, że wskazane zapisy *Umowy na dostawę wody* i *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* nie umożliwią Miastu zastosowania takiego trybu w przyszłości.

Biorąc pod uwagę wszystkie wskazane powyżej okoliczności uznać należy, że treść postanowień § 18 ust. 3 *Umowy na dostawę wody* oraz § 18 ust. 3 *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* jest niezgodna z regulacją zawartą w art. 8 ww. ustawy, co uprawdopodobnia zasadność zarzutu bezprawności.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy uprawdopodobniono zatem, że analizowane zachowania Miasta są bezprawne. W celu uprawdopodobnienia stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, konieczne jest w dalszej kolejności wykazanie, że zachowania te mogą godzić w interesy konsumentów jako zbiorowości.

3. Uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

Opisane wyżej praktyki mogą godzić w interesy konsumentów rozumiane jako prawo do ukształtowania umowy o świadczenie usług wodociągowo – kanalizacyjnych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Umowy zawierane przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne powinny w sposób prawidłowy regulować wszelkie aspekty ich współpracy z konsumentami. Przejawiać się to powinno w ukształtowaniu wzajemnych relacji w sposób pełny (bez pominięcia jakichkolwiek kwestii wymagających regulacji), równoprawny tj. gwarantujący obu stronom umowy realizację ich słuszych interesów oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Zaniechanie wprowadzenia do umów

obligatoryjnych – z mocy art. 6 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – regulacji oraz zamieszczenie w nich unormowań niezgodnych z przepisami ww. ustawy, sytuuje te umowy jako jednostronnie korzystne i godzące w interesy najsłabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. Należy podkreślić, że z faktu istnienia utrudnień w zapoznaniu się z całokształtem uprawnień i obowiązków odbiorcy wynika, iż z powodu niepełnej ich znajomości uciążliwe, a nawet niemożliwe może okazać się dochodzenie przez konsumenta jego praw oraz prawidłowe wykonywanie jego zobowiązań. Niepodawanie kompletnej informacji o treści stosunku umownego może doprowadzić do niekorzystania przez konsumentów z przysługujących im uprawnień, jak również do nieegzekwowania od dostawcy usług zachowań, które na profesjonalistycznie wymuszają przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz postanowienia *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*. Z kolei wprowadzenie do umów regulacji, które określają warunki rozwiązywania umów z odbiorcami w sposób niezgodny z przepisami tej ustawy, pozwala przedsiębiorstwu na rozwiązanie umowy z odbiorcą w sytuacjach, w których taki skutek, zgodnie z wolą ustawodawcy, nie powinien mieć miejsca. Takie zachowanie przedsiębiorstwa daje mu nadmierną przewagę w relacjach z odbiorcami, bezpodstawnie ograniczając przy tym zakres uprawnień konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów określa zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów konsumentów oraz reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, co wynika z treści art. 1 ust. 1 i 2 tej ustawy. Zbiorowy interes konsumentów dotyczy nieokreślonego ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku oraz wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Ustawa antymonopolowa w odniesieniu do konsumentów chroni zatem ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. W przedmiotowej sprawie opisane działania Miasta dotyczą zbiorowego interesu konsumentów, gdyż skierowane są do nieokreślonego kręgu konsumentów, których nie sposób jednoznacznie zidentyfikować. Antykonsumenckie ostrze stosowanych praktyk wymierzone jest bowiem we wszystkich rzeczywistych odbiorców usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, z którymi zawarto umowy o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków o treści zakwestionowanej w toku niniejszego postępowania, jak również w jego potencjalnych odbiorców, będących konsumentami w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Powyższe wskazuje na prawdopodobieństwo naruszenia w przedmiotowej sprawie zbiorowego interesu konsumentów, przez który należy rozumieć prawo wszystkich odbiorców (konsumentów) do ukształtowania umowy o świadczenie usług wodociągowo-kanalizacyjnych zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

II. Zobowiązanie przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jeżeli, stosownie do przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie przepisu art. 24 ww. ustawy, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia ww. naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

W toku postępowania Prezes UOKiK ustalił, iż wszystkie kwestionowane postanowienia wzoru *Umowy na dostawę wody* i wzoru *Umowy na odbiór ścieków komunalnych* zostały zmienione w ten sposób, iż nie naruszają już art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nowe wzory umów spełniają bowiem standardy określone w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, przepisach wykonawczych na jej podstawie wydanych oraz *Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sulejówku*.

Jednocześnie Miasto zobowiązało się, iż przy zawieraniu nowych umów z odbiorcami będzie stosować nowe wzorce *Umowy na dostawę wody* i *Umowy na odbiór ścieków komunalnych*, które zostały przekazane Prezesowi Urzędu wraz z pismem z dnia 26 lutego 2008 r. oraz, że dokona zmian we wszystkich dotychczas zawartych umowach stosownie do treści ww. nowych wzorców umownych.

Należy uznać, że przyjęte przez Miasto rozwiązania są równoznaczne z podjęciem działań zmierzających do zapobieżenia uprawdopodobnionym w toku niniejszego postępowania naruszeniom art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Z uwagi na powyższe, istnieje możliwość skorzystania z instrumentu prawnego przewidzianego art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jako że przedsiębiorca przejawiał inicjatywę mającą na celu eliminację działań powodujących naruszenie prawa, celowa i uzasadniona jest akceptacja propozycji Miasta, z której wynika zamiar stosowania przy zawieraniu umów z odbiorcami nowych wzorców umownych, jak również zamiar zmiany wszystkich umów zawartych na podstawie wzorców umownych kontrolowanych w niniejszym postępowaniu. Prezes Urzędu uznał, że wystarczającym terminem na przeprowadzenie procesu aneksowania wszystkich umów zawartych dotychczas z odbiorcami jest okres ok. czterech miesięcy, dlatego też określił termin wykonania tego zobowiązania na dzień 31 grudnia 2008 r.

Stąd należało orzec jak w punktach I.1. i I.2. sentencji niniejszej decyzji.

III. Zobowiązanie do złożenia sprawozdania o stopniu realizacji zobowiązań.

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w *decyzji (...) Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań*.

Zgodnie z tym przepisem Miasto zostało zobowiązane do złożenia:

1. do dnia 10 listopada 2008 r. sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, które ma zawierać:

- informację dotyczącą liczby umów, których treść została zmieniona do dnia 31 października 2008 r., stosownie do wzorców *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,
- informację dotyczącą liczby umów, których treść nie została zmieniona do dnia 31 października 2008 r., stosownie do wzorców *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,
- informację dotyczącą liczby nowych umów, zawartych do dnia 31 października 2008 r. na podstawie wzorców *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,

2. do dnia 10 stycznia 2009 r. sprawozdania o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, które ma zawierać:

- informację dotyczącą liczby umów, których treść została zmieniona do dnia 31 grudnia 2008 r., stosownie do wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,
- informację dotyczącą liczby nowych umów, zawartych do dnia 31 grudnia 2008 r. na podstawie wzorów *Umów na dostawę wody* i *Umów na odbiór ścieków komunalnych*, załączonych do pisma Miasta z dnia 26 lutego 2008 r.,

Stąd należało orzec jak w punktach II.1. i II.2. sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Warszawie
Maria Mrówka

Otrzymuje:

Miasto Sulejówek
Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji
ul. Wodociągowa 10
05-070 Sulejówek